

Bredevoort M. 10 (H.)

1. astē ho·ndēr nē sto·tfo·gēl zi.t bantse baḡe
2. min kamērō·t istē blo·mḡ gō.n getān | antXi·tḡ - antXetēnēgō.nē | ka.mārō·j is meervoud |
3. tagēswardēX spmtse alenēXmo·r matmēsi:nḡ (mēsi:nḡ is meerv.)
4. Δmēma.kḡ is zwo·r varēk | lastēX |
5. upda·tsXḡ kregḡzē bēXimēlt bro·st | sXimēlēX | kriXtse is teg. t. |
6. dē timērman hef nēsplintēr mzinēn viḡēr | den timērman = die timmerman |
7. dēsXḡpēr lekēnzinviḡēr af
8. mdfabrik isniks tē zēmē
9. kōm hir min kmt ook kōmē.j kmt | bla.gē is platter |
10. frits (naam v. d. caféhouder) dō. onsfe.r gla.zēbi:ē | dēba.s inhy.s | Δns in het Woold | dō.mē englā.s | glē.skēn (enkv.) - glē.skēs (meerv.) | pmt - ēmōē.tjē = 1 dl. | ēn halvē o·rt = 2 dl. |
11. brēḡōns en gevōns en dō ons twe.kilo. kasḡ (krieken onbekend) | mōrēlḡ | prumḡ |
12. zē hept mē ēr vivḡ drelitēr vi:n upadrugkēnē
13. hē vōl dērme up mēdanē knāpēl | hē. drē.igēn |
14. ikhēp zin knē.j ēzē.nē | knē.nē = knieën | kni.nē = konijnen |
15. vasēlo.vōnt vōrt net falēmēr ēnolēnē
16. ikbanble.j dak metō.r nē.t metēgō.nē banē
17. ik hebēt nē:tēdō.nē (hō.r) kamērō.st (meer intiem) of vrmt
18. vē hefēt ēdō.nē - den detō.r ankamp
19. nēspimēkōp (mv. spimēkōpē) - spmōwēp (mv. spmōwēbḡ) - nē spmōje.gēr
20. nēpētō - matse (zonder klep) - baḡē - bēnō.uwt - — | dēmpēX | - vē.idē - pa·dēstō:l (mv. pa·dēstō.lē - nē hēgē | grēshēgē = einde van het bouwland, waarop ploeg gekeerd wordt - uptēhēgē | - kirkfōrs (mv. kirkfōsē) - nē pēnēvlō.gēl
21. dēnke.ēlhef dē helōvē.ēlt antfēXtḡmēma.kt | hē.j mēk = hij maakt (zegslieden wilden in deze zin geen onv. verl. tijd gebruiken) |
22. iksalōw krelēkēsXē.vḡ | kralḡ = grote kralen | Xē.vḡ in de buurtschap 't Woold bij Winterswijk |
23. ēḡelant latfalē o.lde sXē.pē avbrē.kḡ | slopen - |
24. zē heptam dēs ēnē kerē ēbetēnē | hē.j hēvis ēnēkē.rē | ēnē lilekē bētē |
25. gevme.j twe bredēstē.nē - bredēr - dēnbre.tstēn (enkv.) - dē bretstēn is meerv.
26. da.tsta.ntbilt ste.tēr en ste.'dō.r nē.t mē.r
27. dēnman hevēn lē.vēn azēnēnprms | azēn lus open zē.r hō.ft |
28. lysifer is nē:t mdēn hemēlēblevḡ | strikzwē.vēls = lucifers |
29. dēsXō.lkinderē bant mrtēmē.stēr nō.zē.(ē)wēs (ē heel zwak)
30. rka.ntōX net kumḡ vōr daklō.r banē
31. dē be.stē zupt Xē.rnē slubēr | zēslubērt Xē.rnē | zē drḡkt | linzō.tmē.l |
32. hekā.n nē:t hēnvarkḡ gōm - hē.j hef pinē mdēn hals | mdēstrōtē is plat |
33. stē.kis meer makis nēstēlē mdēn bēsēm | ma.kḡ |
34. nē mat dē kegēls vōrtēr nē.(t) mē.r ēspēlt | spōēlḡ |
35. hē.y - ikhebōwal twekerē ērō.pēnē
36. dēperē is nē.t ripē - dō·r zitjō·nōX nē vītē prtē m ook dēprtē bantnōX vit
37. zē bant nōr tlā.nt (lā.nt = bouwland) | nōr dē kōpēlē | (veld niet gebruikt, in Winterswijk is tftēl = terrein, dat heide is of heide is geweest)
38. zē hetam ersingelt hēlēpḡ ḡpmakḡ ook fanzingelt afēhōlpnē
39. hē.j of den zalēt nō.it vit brēḡḡ
40. zistēhēlēftē van ērēmēlēk kwit
41. dēmā.n mōtsinē vrō.uwē bēsXarmḡ ook ḡpkumḡ
42. zwāmp mdēsliḡēbē.kē isnē.t Xēvō.rlēk | mdēsXēl·dē |
43. hē. hef valēprō.tjēs Δmdā.tē stārēkis
44. vē ook vilō.j mōt dō.ērdē hēlēftē vā.n hēbḡ ēnē.jlō. dē āndērē hēlēftē
45. hēlēpis dabēt upbōrḡ
46. ēnzēmēsēlēr isovēt aspēk
47. zēbant ānt ivospriḡḡ - tXē.tām nē wēdēsXap
48. dē bō.ēmkwēkēr zaldēmbō.m ēntḡ
49. dot ērstēt fēnster is dīXtē | ly.kḡ | dot ērstētra.m is dīXtē | lōs = open | dīXtē ook to. = toe |
50. ētly.t fardē vrōXmīs - dē hō.ēXmīsē - tlof (R. K.) | fardēkerēkē (Prot.) | ētbēgant |
51. bēdēsprē.i - kirkērdrl - y.tmēkār.ja.gḡ - y.t·sprē.idn - — - y.tbre.idn - klō.ēmā.kḡ - mēst strē.iḡḡ - ēm bōtērām smē.ēn | bōtēr - bōtērḡ |
52. dē vrō.uwē hēftē hō.rē lō.tḡ kniḡḡ | afkniḡḡ van lang tot kort |
53. zin vā.dēr hēvam zēsjo.ē nēsXolē lōtḡ gō.n
54. ikhēbētām afērō.nē Δmzōlā.tē lāḡēsētvatēr tē gō.nē
55. vā.lēmō.lḡ zēntfālē mdīsēstrekē ook Δmgevḡḡ | kōntrē.inē |
56. ē.rdnēpōtē bant net falē vē.rt | kēlēse pōtē zīḡ grīs met blauwē krullen ēr op | brunā pōtē |
57. dēsXētēr stēt brj dēnōvōnt - brj ēt far en be.j dēn hē.rt (ook nieuwerwēse haard wordt hē.rt gēnoemd)
58. imē.rt izēt nōXtē kōlt āmtē balḡ
59. dike.isē gif ēn hēldēr lēXt - net ook vā.t
60. hē.j trakēt pe.rt an en be.j dēnstart (pe.rdē is meerv.) | ploēḡn is bō.uwḡ |
61. vrōḡēr en to. kwamē.j ook ē.lē. hi.r idēr jō·r nō. dē karēmīsē
62. dēnpō.tēr zē.i dā· onzēnlivēn hē.r vōlma.kt is | dēn pō.tēr zē. is teg. t. |
63. izagḡ mivēl mō.ē ē.j zē.n niks tēgēmē.j
64. dē zwa.lyfs zaltvēlḡō.uw vē.rkōmḡ
65. gō.j vāndā.gē nē.t hēn kā.rḡḡ
66. ē.tse ok Xrā.X kē.zē
67. zin mōtēr iskēpōt - hē.j līX ā.ndē kā.nḡ vāndē vē.X | hē.j kā.nē vītēr |
68. tīs nē hēitēn ook vōrēmān dāXēvēt ēntīs nē zāXtēn ē.vōnt
69. dājāḡeskḡ lēp ḡpblo.ētē vō.tḡ
70. dō.rīs nē barst mde. kā.nē
71. ikvōl dā.tēpōst nē brē.f brāXt
72. ikhēpi:n anthartē
73. rka.n mēt Xm ē.igēwizēlē. Δmēgō.n

74. no. sXaftit (= vør'y.r) spa·nevít pe.rt fardénijé køré
75. van varmdæguf hekal æmbetjñ ko.rs | ko.rsn = *koortsen* | kòldèXhe.it indèhutè | ro.zè indè-mò-nt (*de huid van de mond is wat ontstoken*) | frastèrèX |
76. dèzànè vandèko.nj izok sald.tèwest (*ook wel deugnè*)
77. veti en veti gm ratma.kør *ook* va.gèma.kør tè vonp - nè bøgè = *een erepoort* | ènsXè.tbogè van jongens | (ratma.kør *maak alleen de raderen*)
78. dè ro.zñ hebt lage døerns
79. ikXèlèvèdèr gruo.rt fan
80. tkmtjè *ook* tkle.inè kmt vas do.èt varda.tset kò.ndñ dè.pñ
81. zino.ègn en zino.rnè drekt (*ogen met rode randjes = ontstokn o.gñ*) | lo.pèndè o.rnè |
82. dat derntjè vanè.r ismedèn mantjñ not bøs ègò.nè amèbrèmèls tè plakñ | nè bènè = *een grotere mand* | kørèfkn = *mand met hengsel* | my.kskn = *mandje voor schillen* |
83. dèr izèspartelytè lèrè *ook* vandèlè.rè
84. va.sXre.uwèn he.j hart | he.i stet tøbèlkn |
85. di mense hept niks anders èzòXt asXèlt en rikdum
86. ø.rn mò-nt is drøgè vandørst
87. dènvèX hefalèdrè.s - tis nè amwèX do.rhèn | dør lajs |
88. ikòX fardènkè.inèn èntramèkn | èn tramèlkn *voor koekjes* |
89. dèskènbok is kèpò.tègò.nè dør nè kørstè mte slukñ | he.i isèstikt mèkørstè | do.ètègò.nè en èstèrèvnè van mensen |
90. zin letjñ vaskørt mørtXut
91. indèXèmè izètèt bèstè (vanalès)
92. nasXatèr mòt Xut.køenn mikk
93. zè.k minènho.tis of zè.kis nør minènho.t | thè.ft = *het hoofd* |
94. ikvè.tnè.t vørèkam zèkn mòdè
95. nèkèlègn kèldèr isXut fàrèt bi:è
96. ik mòsè èsenblut drjñkn amè antèstàrèkn
97. ikmòdè èrstèt fe.vur uptè dè.lè kryjñ | indèstal |
98. min brø.r vas mò.j
99. dèmèlèkbur mèknègrò.tè rantè
100. di karnèmlèk is zu.è endlànè - sty.rteram met veram
101. ve *ook* vizòlñ dipatè mèn.y.r vòlkøenn ma.kñ | vèlpat - Xi.rpat | nè ku:lè is *een gat in de grond* *bv. mangèlènku:lè* |
102. dèr vèltniks upamantè marèkn - a) he. isèky.è - b) dasèky.r vørèk *ook* dasXlat vørèk
103. he.j kamt no.èt nèmèn.y.tè la.tè
104. mita.lijè banter burègè divy.r spe.jt | spe.jñ = *braken* |
105. dàrve.j dè.ròp tè drakñ
106. indèdèkam heptè ènstak fandè bragè afèvy.rt (*met wagen, auto vy.rñ op het paard ri.jñ*)
107. ij mòtèns fèlñ iskump zè.èn *ook* kikñ
108. he.i is fan lè.vñ èkòmènè metnègùjè knpè vol gelt | indèby.èl = *in een zakje* | portèmènè.j is *nieuwervetser* | fana.ltn |
109. di dè.r is fan bèkènhòlt (Xèmakt) | nèbè.kè |
110. èngètò.uwde vrò.uw mòt kènènè.jñ
111. ikhèphir gras *ook* gres èzè.it mòrtvas Xm gut so.èt
112. dè brø.uwèr zèX dadèt noX tèdy.ris àmtè bò.uwñ (*ploegen is ook bò.uwñ*)
113. bà.kñ - ik bà.k - è.j bà.kt - he.j bà.kt - bà.kt he.j - ve.j bà.kt - ik bà.kèn - è.j bà.kñ - he.j bà.kñ - ve.j bà.kñ - ve hef èbà.kñ
114. bè.dñ - ik bè.dè - è.j bè.t - he.j bàt - ve.j bè.t - bè.dè.è.j - ik bò.j - ik hèpèbð.nè - bodñ zè.j ok en o.k
115. tis klè.in mò.r fè.in | ènfi.n dñk = *een teer kind* |
116. è.j kant hi.r è.èrè kri.gñ optè marèkt
117. he.j hef èzèXt dà.tè an me. zal dèkn
118. dèmè.itse.i datègèlik ha.t (*ze is teg. tijd*)
119. dèr va.zñ en va.rñ víf prize
120. èndèrdànè.ikè likt fèlè è.ikèls
121. tvatèr zalzo kòkn - tkòktal
122. thè.j isnoXrè.n - tismòXmør pasèmè.jt
123. m.a.jènè.zè makè mètè do.jèr en do.jèr vanènè.i *naast do.jèr ook do.jèr*)
124. dà.t èmpkn zaldo.r slèX en lastèX køenn grø.jñ
125. dèpastò.r hef Xujèvin
126. onso.lde hy.s isafèbra.nt (*hy.zè is meerv.*)
127. dè mèlèkspè.yt y.tètXi.è vandè ku.
128. dè kèstèr ly.jt - èn kry.s - tve kry.zè
129. dè bè.mè vandè kry.và.gñ bè.Xt dè.r dèrtXèwixtè
130. datwedytsers *ook* pry.sñ kwamñ no. by.tñ | mufñ |
131. zè heptam bò-nt en blò.w èslà.gènè
132. dè so.usè islak dànè - lak
133. dèsnè.j liX dèkè | tsne.jt | sne.jñ | ènpaksne.j |
134. tizèn è.uwèXhè.it èlè.jñ dako.w èzè.nè hèbè he.l lage | en he.lèntit |
135. brø.vo.èt vòrt no.w èn he.lènijèstæt
126. dè.èn - ik do.t - è.j do.dèt - he.j dèdèt en dèdèt - ve.j do.tèt - èlè.j en è.dodèt - zè do.tèt - ik dèdèt - è.j dèdèt en dent - he.j dèdèt - ve dent - e.i en èlè de.nt - zè dè.dènet - dè.jikdà.t - dè.he.t mò.r - dè.n zè.t mòr
137. dèpñ - dè.pkè.t - dè.pfò.nt - dèsaldo.tñ
138. dørsp - he.j dørst - he.j dørsp - he.j hef èdørst
139. bmt - ik bme - e.i bmt - he.j bant - vi bmt - e.i zè.j bmt - bant he. - bont he. - ik hèp èbønènè
140. *Locale landmaten* : èmbèndèr = 1 ha - èn sXè.pàlsò.t = 1/7 ha - ènspmts Xèzè.j = 1/4 sXèpèlsò.t
141. *Locale waternamen* : dè sXasbè.kè - dè sljèbè.kè - dè kè.izèrs bè.kè - dè nà.tè kà.mpsè gravè - dè gràftè = *de grachten* (*het stadje is vroeger een vesting geweest*)

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is brø'vo.èt

De inwoners heten brøvo.ètsn

Hun bijnaam is va.tèratñ - Een zegswijze is : Wie zich in Brevoort wil generen, Mot dikke lappen en dunne smeren

Winterswijk

54. Aantal inwoners op 1 jan. 1960 : ± 1200 à 1300 inw. (gedeelte van de gemeente Aalten).

Taaltoestand : Gedeelten van de plaats : *də kəm* en *də kəpələ*

Er is geen verschil in dialect. Ieder kent het en spreekt het. Er is in Bredevoort een knopenfabriek, 3 fabrieken van suikerwerken. Veel Bredevoorters werken in Aalten en Winterswijk. Het plaatsje zelf gaat achteruit. Er heeft export van eieren plaats.

Zegslieden: 1. Martinus Grijzen ; 53 j. ; geb. in Bredevoort ; handelaar in eieren ; heeft hier altijd gewoond ; V. van hier, M. van Haart (op 2 km. afstand van Bredevoort). Praat gewoonlijk Bredevoorts.

2. Hendrik Jan Eppink ; 58 j. ; hier geb. ; groentehandelaar ; heeft hier altijd gewoond ; V. van Aalten, M. van Bredevoort. Praat gewoonlijk Bredevoorts.

3. Bernard Heyink ; 47 j. ; hier geb. ; chauffeur ; heeft hier altijd gewoond ; V. van Lichtenvoorde, M. van hier. Praat gewoonlijk Bredevoorts.

(Heyink is na zin 80 vertrokken).